

1 Aralık Dünya AIDS Günü

Her yıl 1 Aralık “Dünya AIDS Günü” olarak anılmaktadır. Düzenlenen etkinliklerle HIV/AIDS ile mücadelede farkındalık oluşturmak için toplumsal bilincin artırılması amaçlanmaktadır.

Dünya üzerinde 2021 yılı sonunda HIV ile enfekte 38.4 milyon insan olduğu ve bunların üçte ikisinin (25.6 milyon) Afrika Bölgesi’nde yaşadığı tahmin edilmektedir. Her gün yeni enfekte olan 4000 kişinin yaklaşık 1100’i genç yaş (15-24 yaş arası) grubundadır. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre dünyada 2021 yılında yaklaşık 1.5 milyon kişi HIV’le enfekte olurken, 650.000 kişi HIV’le ilişkili hastalıklardan dolayı hayatını kaybetmiştir. Yine 2021 yılında HIV ile yaşayan 28.7 milyon kişi anti-retroviral tedavi (ART) almıştır. Küresel ART kapsamı 2021’de %75’tir (%66-85). Ancak, özellikle çocuklar ve ergenler için tedavinin yaygınlaştırılması konusunda daha fazla çaba gerekmektedir. 2021’in sonunda çocukların (0-14 yaş) yalnızca %52’sinin (%42-65) ART aldığı görülmüştür.

Türkiye’de ilk vakanın tanımlandığı 1985 yılından 2021 yılı sonuna kadar 30.293 kişide HIV tanısı doğrulanmış ve 2083 AIDS vakası bildirilmiştir. 01 Ocak 2021 – 31 Aralık 2021 tarihleri arasında ise 2922 HIV ile yaşayan birey ve 80 AIDS vakası olmak üzere toplam 3002 vaka bildirilmiştir. Ülkemizde en sık bulaş cinsel yolla (%45.6) olmakta, çoğunlukla da heteroseksüel ilişki (%68,6) yoluyla gerçekleşmektedir. Vakaların çoğu erkek (%83.9) olup, kadın oranı düşüktür (%16.1). Yabancı uyruklu kişiler vakaların %17.8’ini oluşturmaktadır. Yaş gruplarına göre 2021’ de 25-29 ve 30-34 yaşları arasında vaka sayısı daha yüksektir.

Küresel AIDS Stratejisi (69. Dünya Sağlık Asamblesi’nde) AIDS’i sona erdirmek için HIV ile yaşayan bireylerin karşılaştığı eşitsizliklerle mücadeleyi ve hayat kurtarıcı olan HIV tedavi hizmetlerine erişemeyen kişilere öncelik vermeyi amaçlamaktadır. Küresel olarak her ülkenin ve her toplumun 2030 yılı sonuna kadar AIDS’i sona erdirmesini hedefleyen Birleşmiş Milletler HIV/AIDS ortak programı (UNAIDS) verileri ise, COVID-19 pandemisini kapsayan son iki yılda HIV ile mücadeleye ayrılan kaynakların azaldığını ve eşitsizliklerin arttığını göstermektedir. Mevcut durumun devam etmesi milyonlarca yeni HIV enfeksiyonuyla ve

AIDS'e bağlı ölümlle sonuçlanabilir. Bu rapor aslında eyleme ağrı yapmaktadır; global olarak birlikte hareket eder ve güçlerimizi birleştirirsek bu umutsuz tabloyu tersine çevirebiliriz. AIDS'i sona erdirmek için gereken eylemler, dünyayı gelecekteki salgın hastalıkların tehditlerine karşı korumaya daha iyi hazırlayacaktır.

Yetmiş Beşinci Dünya Sağlık Asamblesi, 2022-2030 döneminde önümüzdeki 8 yıl için Küresel Sağlık Sektörü Stratejilerinde; HIV yanında, viral hepatit ve cinsel yolla bulaşan diğer enfeksiyonlarla mücadelede insan merkezli kanıta dayalı hizmetlerin sunulmasını, farklı sektörlerle işbirliği yapılmasını, süreci yönetmek için gerekli verilerin toplanmasını ve toplumun dahil edildiği uygulamaların arttırılmasını önermektedir.

Dünya Sağlık rgt (DSÖ) 2022 yılı 1 Aralık Dünya AIDS Günü'nnde "Eşitleştir" temasına vurgu yapmaktadır. Küresel liderleri ve vatandaşları, AIDS'i sona erdirme çabalarını yavaşlatan ve/veya engelleyen eşitsizlikleri cesurca tanıyarak ortadan kaldırmaya ve tüm HIV ile yaşayanlar için temel HIV hizmetlerine erişimi eşitlemeyi ele almaya çağırmaktadır.

Ülkemizde HIV ile mücadelede yeni tanı alan genç nüfusun artması, HIV ile ilgili bilgi ve bilinç düzeyinin yetersiz olması, bireylerin damgalanma ve ayrımcılık korkusuyla durumlarını öğrenmekten kaçınmaları, dolayısıyla da tedaviye ulaşamamaları başlıca sorunlar arasında yer almaktadır.

Bizim de Küresel AIDS Stratejisinin belirlenmiş olduğu öncelikleri dikkate alıp kendi HIV salgınımızı ve yanıtımızı değerlendirmemiz ve gerekenleri vakit kaybetmeden cesur hedefler ortaya koyarak yerine getirmemiz gereklidir. Bu bakımdan toplumsal bilgi düzeyinin arttırılarak farkındalığın sağlanması, HIV ile yaşayan bireylerin karşılaşabileceği ayrımcılığın engellenmesi ve sağlık hizmetlerine erişimde eşitsizliklerin giderilmesi, HIV ile küresel mücadelede başarıya ulaşmada belirleyici olacaktır.

Bilginin eşitsizliklerin ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması için paylaştığıya büyüyecek ve korkularımızı ortadan kaldıracak en büyük araç olduğunu tekrar hatırlatarak, cesaretle ve birlikte HIV epidemisini sonlandıracağımız gelecek günler dileğimizle, bu yıl da 1 Aralık'ta tüm paydaşlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz.

KLİMUD Klinik Viroloji alışma Grubu ve

TMC Viroloji alışma Grubu